

Szerkesztő és felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A Timiștorontali törvényszék bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Intézkedés a merénylet után

Még nem közölték a Hitler ellen szőtt összeesküvés és a merénylet körülményeinek részleteit – Sündermann nyilatkozata

NÉMETORSZÁG: A Hitler ellen megkísérelt merénylet után a német sajtó vezető helyen közli a vezér és kancellár, valamint Dönitz és Göring felhívását és ismerteti az összeesküvés felszámolását bejelentő, valamint a Wilhelmstrasse állásfoglalásáról szóló hivatalos közléseket. Kiemelik a lapok Sündermann nyeltes sajtófőnöknek e tárgyában tett nagy érdeklődést keltő nyilatkozatát.

JAPÁN: Az új japán kormányt Kuinari Koiszi tábornok alakította meg.

NYUGATI FRONT: Hatalmas felhőszakadás akadályozta az elmúlt 24 órában a nagyobb szabású hadműveleteket.

KELETI ARCVONAL: Lemberg körzetétől a Peipusz-tóig, mozgásban az egész arcvonal. Lemberg irányában valóztalanul erős a szovjet nyomás, a németek ellentámadással zárták el az arcvonalukon ütött néhány rést, a Bug fel-

ső folyásánál pedig a folyó nyugati partjára átkelt orosz csapatok feltartóztatására indítottak kemény ellentámadást. Bresztlitovszk és Grodnó között nagy páncélos és gyalogsági útközet alakult ki. Kanasztól északra továbbra is elkeseredett harcok folynak. Osztrov és Pskov között szintén heves elhárító harcban állnak a németek.

KÖZÉPOLASZORSZÁGI HADSZINTÉR: Livornótól északra, Pisa irányában, valamint az Arno felső folyásánál, Firenze irányában s az adriai partok mentén, Anconától északra továbbra is jelentős nyomást fejtenek ki a szövetségesek. Míg a két tengerparti frontszakaszon elszakadó mozdulatokat végeznek a németek, a középső arcvonalszakaszon elkeseredett elhárító harcokat vívtak és több támadást elhárítottak.

Hitler életben maradása kiábrándulást keltett az ellenségek táborában — jelenti Berlin

Berlin (Rador). Illeékes német forrásból közli tájékoztatásul: Kutba sett minden remény, amelyet az ellenfél a Hitler ellen megkísérelt merénylet-rez fűzött. Az a tény, hogy Hitler vezér és kancellár csodálatosképpen életben maradt, kiábrándulást keltett az ellenséges táborban, ahol nem is kísérelték

meg a füstbe ment remények titkolását. A merénylet és bűntársai mindenben azonosították magukat a német birodalom és a Führer ellenségeinek pokoli terveivel, amelyek nyíltan azt a hirtvést szolgálták hogy a Hitler elleni merénylet cél és eszköz lehet a háború megnyerésére, vagy megrövidítésére. A merénylet visz-

száhatása az egész német birodalomban elemi erővel nyilatkozott meg és bizonyos, hogy a front is, a német néps mostantól fogva a legnagyobb erőfeszítést fogja tenni a háború megnyerésére és a végső győzelemig való folytatására. — fejeződik be az illeékes német forrásból származó közlemény.

nyer kifejezést. 2. A birodalom belsejében lévő katonai erők élére Fromm tábornok helyére Himmler Heinrich birodalmi miniszter került. A vezérkari főnök tisztjének újból való beöltése, amint Hitler rádióbeszédéből is kitűnik, összefüggésben áll Seitzler tábornoknak már hetek óta tartó megbetegedésével, akinek helyére most a legismertebb német páncélos tábornokok egyike, Guderian tábornok került. 3. A nemzeti szocialista birodalom szűzárda mivolta a legjobban abból tünik ki, hogy a lakosság egyetlen csoportja sem áll az összeesküvők mögött és a tisztakar is a legelősebben visszautasította a tervet. Az összeesküvők egyes parancsai elhangzottak ugyan, de sehol nem fogadták meg, mert nyomban felismerték bennük a lázadásra vonatkozó felhívást. Ha néhány reakcionárius elem bűnös eszközökkel, de kezdetleges módon, kísérletet tesz, hogy a hatalmat bitorolja, ugy az ilyen esemény a legesekélyebb összeköttetéssel sem rendelkezik a német nép belső frontjával. A reakcionárius bűnösök e kis csoportjának az elávoltása a német háború erőfeszítések fokozását jelent,

Román állásfoglalás a merényletrel szemben

Bucuresti. (Rador). A Führer ellen megkísérelt gyűlöletes merénylet után a román rádió állomásai csütörtökön este közölték, míg a román sajtó bentekeken részletesen foglalkozott ezzel az eseménnyel. Amilyen mély felháborodást és határtalan megdöbbenést keltett a hír a román nyilvánosság érzelmeiben, ugyanolyan nagy volt az elégedettség a bűnösök művének sikertelensége felett. A gyilkosság, még ha politi-

kai is, mindenkor távol áll a román természetől és távol távol áll különösen az eset, amikor a nagy német birodalom államfőjéről van szó, aki saját személyben képviseli az Európa szabadságáért folytatott harcot és akivel háborunk sorsa szorosan összefügg. Ez a merénylet, az összeesküvők bűnös felfogásában, az ellenség vad támadásai mellett áll, azazal egyeztethető össze, — fejeződik be a bucaresti Rador-jelentés.

ke helyen sem zavaró epizódokra. A csekély szamu összeesküvő között van Beck szolgálaton kívüli tábornok, aki 1938-ban mint a vezérkar főnöke bucsuzott a hadseregétől. Bizonyítékok vannak egyébként német kézben arra, hogy az egész merénylet vállalkozás eredete az egyik ellenséges hatalommal keresendő és az összeesküvők klkk, valamint a hatalom között összeköttetés állott fenn. Pénteken délelben a sikertelen merénylet kihatásait illetőleg a következőket jelentették ki Berlinben:

1. A kis összeesküvő csoportot, amely a német háború erőfeszítéseket szabályta, eltávolították az utból. Ezzel a német hadigépezetből kikerült a homok, ami fokozott háború erőfeszítésekben

Berlin: „Nem folyt más vér, csak az árulók vére“

Berlin (Rador). A Hitler vezér és kancellár ellen megkísérelt merénylet után a mértékadó német forrásból közölték, hogy az összeesküvésben csak két embernek vett részt segétszervei. A merénylet elkövetésénél annak valamennyi következménye felszámolásáig, — beleértve a to tetesek letartóztatását és kivégzését — mindössze hat óra telt el. Az összeesküvők klkk — mint mértékadó berlini helyen hangsúlyozták — hasztalanul kísérelte meg a vezetés eszközeinek megkaparintását. Összetűések és nehézségek nélkül elfogták őket és nem folyt más vér, csak az árulók vére, — fejeződik be a mértékadó német helyen tett nyilatkozatot közlő berlini Rador-jelentés.

hajtott végre. Annak a hangoztatása mellett, hogy a Führer meghalt, ezek az összeesküvők megkíséreltek parancsokat kiadni, amelyeknek azonban sehol sem volt fogantatjuk. Így nem került sor egyetlen

Ribbentropot is bevonták Hitler és Mussolini tanácskozásaiba

Berlin (Rador). A DNB jelenti: Hitler és Mussolini megbeszélésein, melyre nyomban a merénylet után sor került már, Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter is részt vett. Ribbentrop az első között volt, akik a merénylet után a főhadiszállásra érkeztek.

hogy Berger, a német vezér munkatársa, aki a csütörtök merénylet alkalmából súlyosan megbesült, sérüléseibe behalt.

tábornok működésével áll összefüggésben.

Merénylet Szófiában

Szofia. (Rador). Ismeretlen tettesek merényletet követtek el a Zora című bolgár újság igazgatója ellen. Kercsov igazgató a szerkesztőség bejárata előtt állott, amikor vasdarabokkal és karddal megtámadták és megbesítették. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és körülzárta a városrészt, ahol a merénylet történt. Kercsov 23 évvel ezelőtt alapította a Zora című lapot és azt mindenkor a Németországgal való együttműködés szellemében szerkesztette.

Elfogták Henriot gyilkosait

Párizs (Europapress). Henriot volt tájékoztatás- és propagandaügyi miniszter gyilkosait elfogták.

Megérkezett az új svéd követ Moszkvába

Bucuresti. A Curentul jelenti: Soderblom, Svédország új moszkvai követe megérkezett állomáshelyére. Liszszabonig hajóval utazott, majd onnan Észak-Afrikán keresztül folytatja útját Szovjet-Oroszországra.

Néhány tábornok és ezredes szervezte a merényletet

Berlin (Ep). A Hitler vezér és kancellár ellen elkövetett sikertelen merénylettel kapcsolatban illeékes helyről egyes részletek, továbbá az összeesküvők egy részének neve, valamint a merénylet külső körülményei ez idő szerint még nem kerültek közlésre. A részletes rendőri vizsgálat befejezése után a birodalmi kormány valószínűleg kimerítő smertelését adja a merényletnek. Az addigi hivatalos hírek és Helmut Sündermann helyettes sajtófőnök nyilatkozata alapján nyert képből azonban már össze lehet állítani a lényeges tényeket. Szerint néhány tábornok és ezredes, akik a birodalom belsejében lévő hadsereg fontos központjaiban tartózkodtak, szervezték a merényletet, amelyet megvalósításukból gróf Stauffenberg ezredes

Berlin (Rador). A DNB jelenti: A német vezéri főhadiszállásról jelentik,

Az új vezérkari főnök kinevezésének előzményei

Berlin. (Rador). Illeékes helyről származó kijelentés szerint, a német nagyvezérkar főnöke már több hét óta nem tudta kötelességét teljesíteni, mert fertőzés következtében súlyosan megbetegedett. A vezérkari főnök helyettese, Hauslinger tábornok viszont jelentős sérüléseket szenvedett a Hitler ellen elkövetett merénylet alkalmával. Ezért a vezér parancsára Guderian tábornok vette át a német vezérkari főnöki tisztséget.

felügyelőjeként, egyenesen a vezérnek rendelték alá. A csupán 56 éves tábornok, személyes bátorsága és hatalmas hadászati tudása mellett a páncélos és gépesített fegyvernem technikai kérdésben páratlan szakértőként tűnt ki. Ezért és mert hatalmas gyakorlattal is rendelkezett, megbízták a német páncélos és gépesített hadsereg hadfelszerelési ügyeinek vezetésével, ezen téren valószínűleg csodát művelt.

Jól értesült körökben úgy vélik, hogy Hitler kancellárnak a német haditermelésről adott legutóbbi nyilatkozata, amelyben olyan új technikai találmányokra célzott, amelyek a háborúnak döntő fordulatot adnak majd, Guderian

Nagy felhőszakadás akadályozza a hadműveleteket Normandiában

Berlin. Német katonai körök szerint a keleti arcvonalon a nagy vélelmi csata sulypontja az elmúlt 48 órában Lembergtől keletre és a középső frontszakasz északi szárnyán volt. Az arcvonal egyébként Lemberg körzetétől egészen a Peipusz-tóig mozgásban van.

A normandiai inváziós arcvonalon a hét elején folyt súlyos gyalog- és páncélos harcok után az angol-amerikai hadvezetőség erőátosztásokat hajtott végre Caentól délre és délnyugatra s egyben friss erőket állított a vízvonalba. A németek szintén tartalékokat vonultattak fel a fő vélelmi vonalra. Az átmeneti, viszonylagos nyugalmi állapot után, július 21-én, pénteken — mint a Rador berlini tudósítója táviratozza — újabb angol támadás indult Caentól délre. Felette heves lévén a német ellenállás, az első támadások után az angolok nyugati irányba helyezték át támadó ereiket, hogy oldalba támadva a német vonalakat, felveggyék az összeköttetést egy másik támadó brit hadoszlop-pal. A németek ellentámadásba mennek át és sikerült visszafoglalniuk a 72. sz. uralkodó magaslatot, melynek birtokában azután az angolokat Saint André felé visszaszorították. Saint André, majd Saint Martin helységben utcai harcokra került a sor. A Rador berlini tudósítója szombaton reggel azt jelenti, hogy mindkét helységet sikerült a németeknek birtokukba venniük és csak elszigetelt angol harci csoportok ellenállanak még a két helységben. Caentól

célkeletre, páncélos útközvetekre felette alkalmas terepen, jelentősebb angol páncélos-összevonásokat figyeltek meg a német felderítők. Az inváziós arcvonal másik két sulypontjáról, Saint Ló körzetéből és az Ornetól keletre lévő harci szakaszon szombaton reggel csak helyi jellegű harci tevékenységet jelentett Berlin.

Az időjárás egyébként az inváziós körzetben pénteken felette kedvezőtlen volt. Hatalmas felhőszakadás akadályozta a nagyobb szabású hadműveleteket.

A középolaszországi hadszíntéren — mint a Rador berlini tudósítója jelenti — az 5. amerikai és a 8. angol hadsereg jelentős erősítéseket kapott és ismét erős nyomást fejt ki, mind a liguri, mind az adriai partok mentén. Mindkét frontszakaszon az észak felé való további előnyomulást igyekeznek kierősíteni a szövetségesek. Mig a középtálati arcvonal közép-ső részéről Pisa irányában, tehát északnyugati irányban megkísérelt angolász előnyomulási kísérletet a németek elkeseredett harcokban visszaverték, a Livornóból Pisába vezető út mentén a német csapatok elszakadó mozdulatokat végeztek, észak felé. Az adriai frontszakaszon, Anconától északra a 8. brit hadsereg páncélos egysége és a lengyel ezredek folytatták nyomásukat a visszahúzódt német csapatokra. A német utóvédék heves ellenállása eredményeképp az elszakadó mozdulatok továbbra is természetesen folynak, — állapítja meg a Rador berlini jelentése.

Nagy gyalogsági és páncélos harcok Brestlitovszki és Grodnó között

Berlin (DNB). A német vezéri főhadiszállás szombati, július 22-i hadi-jelentése szerint Normandiában az ellenség pénteken Caentól keletre és délre, páncélosokkal támogatott erősebb támadásokat indított, amelyeknek folyamán egyes pontokon behatolt a német fő harci-vonalba. Este azonban az elvesztett terület a német csapatok ellentámadásai következtében újból német kézre került és közben egy ellenség zászlóalját megsemmisítettek. Az ellenség erős páncélos készenléti állásait Caentól délkeletre a német tüzérség eredményesen támadta. St. Ló-tól északnyugatra az ellenség heves helyi támadásai meghiúsultak.

A London ellen irányuló megtorló tűz tovább tart.

Olaszországban az ellenség majdnem az egész arcvonalon sok egyes támadást intézett, amelyeket azonban a németek lényegében visszavertek. Csupán az arcvonal legszélső bal szárnyán sikerült az ellenségnek nagy és véres veszteségek árán jelentékeny területnyereségre szert tennie. Az ellenség újabb támadásai az új állások ellen meghiúsultak.

A keleti hadszíntéren a német csapatok ellentámadásai Lembergtől keletre néhány arcvonal-részt betömtek. A városról északnyugatra a szovjet csapatok további területnyereséget értek el. A Bug felső folyásánál a folyó nyugati partjára előrehatolt bosevjisákat kemény harcokban feltartoztatták.

Brestlitovszki és Grodnó között a bolvisták nagy gyalogsági és páncélos erőikkel támadást kezdtek, egyes pontokon előre nyomultak, a legtöbb szakaszon azonban a szovjet támadásokat visszavetették és közben a szovjet csapatok súlyos és véres veszteségeket szenvedtek, valamint nagyszámu páncélost vesztek.

Kaunastól északkeletre az elkeseredett harcok tovább tartanak. A Duna-burgtól délnyugatra lévő tavak vidéke és a Peipusz-tó közötti szakaszon a boseviszták több támadását szétverték. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Néhány beütés helyen a harcok még folyamatban vannak. Légi harcokban a szovjet 83 repülőgépet vesztek.

Éjjel Boriszov és Orsa pályaudvara volt a német harci repülőgépek támadásainak célpontja. A kigvulladi pályaudvarokon több löszzerrel telt vontatót a levegőbe repült.

Északamerikai bombázó repülőgépek nyugati és déli irányból behatoltak a német birodalom területére fölé és Dél-és Délnyugat-Németország több helységét támadták meg. Különösen München, Mannheim, Ludwigshafen és Schweinfurt lakónegyedeiben támadtak károk és a lakoságnak veszteségei voltak. Német légvédelmi erők 68 ellenséges repülőgépet megsemmisítettek, ezek közül 55 négy motoros bombázó volt. Ellenséges repülőgépek éjjel Északnyugat- és Délkelet-Németország területe fölé repültek és többek között sok bombát dobtak a birodalmi fővárosra; 6 angol repülőgépet lelőtek.

Német tengeralattjárók kemény harcokban 9 ellenséges hajót 44.000 tonna tartalommal és két rombolót, elsüllyesztettek. Egy másik rombolót és 4 gőzöst torpedótalálat ért. Egy tengeralattjáró czenkivül lelőtt egy négy motoros bombázót.

A román hadsereg-főparancsnokság közleménye

Bucuresti. (Rador). A román hadsereg-főparancsnokság július 21-én kelt közleménye: A Dnyeszter alsó folyásánál, Közép-Bessarabiában és a moldvai fronton nem történt semmi különösebb jelenteni való esemény.

A nemzetközi Vörös-Kereszt javaslata a polgári lakosság megvédésére

Bucuresti. Az Unjversul című bucuresti román lap írja: A nemzetközi ajtóban az utóbbi időben mind több hang szolgált meg ama lehetőség mellett, hogy bizonyos veszélytelen övezetek kijelölésével védjék meg a polgári lakosságot. Ezzel kapcsolatban a nemzetközi Vörös Kereszt bizottsága szükségesnek tartja a következők nyilvánosságra hozatalát:

A genfi nemzetközi Vörös-Kereszt Bizottsága több mint 15 éve foglalkozik a polgári lakosságnak a háborús következményektől és különösen a légi bombázásoktól való megóvásával.

A nemzetközi szakértők közreműködésével a bizottság tanulmányozta a veszélytelen övezetek létesítését, hogy óvott helyre vigyék a polgári lakosság olyan elemeit, amelyek a leginkább jogosultak a pártfogásra, így elsősorban a gyermekeket, öregeket és nőket. Ez a

Szemhatár

A megtalált magány

Hanyatt a fűben, a hajléktalan
Jézus párnáján. Vadméh zsong körül
és néha hallom: a város messze zug.
Ugy hallom csak, mjnt beteg nyögését
hallják: távolról, szabadon
az egészségesek.

(csak akkor rebben, hogyha madár
száll át,
lát, lát az égig.

Hanyatt a fűben. A hajléktalan
Jézus párnáján. Egyedül.
S ha lépések jönnek, azt se tudom már
merről, ki jöhet, hogy is szólalok meg:
csitt, csitt, a föld szive dobogását
hallgatom!

Horváth Jenő

Cincér, hangya, átfutva rájtam,
azt hiszi, hogy már egy vagyok a röggel
s megnyitja titkát az ésvadon.
Szememben csecsemők tiszta kékje

**László Versé írja:
Realizmus**

Az igazi realizmus nem azonos a materializmussal. Akj ennek a jegyében munkál, az egyaránt számol az anyagi és szellemi valósággal, értéklél és erővel, szóval teljességre törekszik. Tudja, hogy a nemzet háztartásában döntő jelentősége van a szellemieknek, néha, különösen az anyagi romlás, vagy szegénység idején, éppen rendkívül módon. A magyar realizmus egyenesen megköveteli, hogy a magyar szellemnek vezető és irányító szerepet biztosítsunk. Akj ezt a szempontot nem veszi figyelembe, bármennyire is saját magát tartja igazi realistának, csak magyar illuzionista marad és valóságos alap nélkülöző elképzelései között a nemzet romlását szolgálja.

temes vonatkozásban — azért hiányzik az emberiség, mivel az egyes nemzetek nem ismerik igazán a többi nemzet értékét.

SZÉLRŐZSA

KELEMEN BELA a neves nyelvész, író és szótáriró Székesfehérvárott horvász szzenvedés után nyolcvan éves korában meghalt. Legnevezetesebb munkája a magyar-német nagy kéziszótár, továbbá a „Jó magyarság” és az „Idegen szavak és nevek szótára”.

A „MÓRICZ ZSIGMOND” könyvkiadó vállalat az erdélyi fiatal írónemzedék izmos tehetségének, Bözödi Györgynek novellás kötetét jelentette meg. A huszonhárom értelemes elbeszélés mind-egyike Bözödi György írói fejlődésének egy-egy állomását jelenti és valammenyiféle kiforrott elbeszélő művészt mutatja.

A FRANCIA FILMIPAR szervező bizottsága az április 30-án végejeért 1943-44. üzletévről szóló beszámolójában 3758 millió frank összebevételről ad hírt. Ez jelentős emelkedés a két előző üzletévhez viszonyítva, amikor js 3328, illetve csak 2019 millió frank volt a bevétel. Tudni kell, hogy a francia kormány 1941-ben vette át a filmipar irányítását és ezzel kapcsolatban a filmvállalatoknak nyújtott kölcsönök ellenőrzését. Valószínűnek tartják azonban, hogy különféle árukorlátozások következtében a most folyó üzletév nem lesz ilyen eredményes.

NORVÉGIÁBAN most készül az első színes film. Az északi ország egyik leg-

Humánizmus

Az egyetemes emberiség, a humánium életében nekünk, mint magyaroknak kell résztvenniük. Ember volnainak kijtorihetetlen jellemvonása az, hogy magyarok vagyunk. Nem tudunk népi hovátartozás, nemzeti nyelv és sorsvállalás nélkül emberek lenni. Az egész világon nincs egyetlen ember sem, akármilyen nagy humanistának tündeti is fel magát az illető, aki nem tartozék valamelyik nemzethez és ne hordaná a szívén valamelyik nemzet sorsát. Addig van létjoga egy nemzetnek, amig a maga sajátosságait tiszteli és azoknak érvényesítésével akar hozzájárulni az egész emberi nem haladásához. Az emberiséget szegényíti meg az, akj nemzeti mivoltát megtagadja, az emberiséget gazdagítja az, aki nemzeti mivoltát önudatosan szolgálja és érvényesíti. Az egész világból — egye-

bizottság 1938-ban kidolgozta egy nemzetközi megállapodás tervezetét egészségügyi övezetek létesítésére a hadseregek sebesültjeinek és betegjeinek védelmezésére. Ezekben bizonyos polgári személyek is menekülést találhatnának.

Ezt a tervet, amelyet a Vörös-Kereszt 1938-ban megtartott 16. nemzetközi értekezlete elfogadott, az 1940-re összeállított diplomáciai értekezlet elé akarták terjeszteni. A háború kitörése következtében az értekezletet elhalasztották, ami megakadályozta a terv megvalósítását.

Mindzek ellenére már a jelenlegi háboru kezdetétől fogva a Vörös-Kereszt nemzetközi bizottsága ajánlotta a hadviselő feleknek ezeknek a veszélytelen övezeteknek a létesítését. Bár a bizottság kezdeményezése iránt érdeklődés mutatkozott, az egyes államok mégsem léptek a tényleges megvalósítás útjára.

Ez év március 22-én megállapítva azt, hogy a légi háboru, amely terjedelemben és hevességben állalóan fokozódott,

szégyent hoz az emberiség elemi köve teiményeire és borzalmas veszélyt jelent a polgári lakosság számára, a Vörös Kereszt nemzetközi bizottsága újabb kezdzelfogható javaslatokat tett a hadviselő államoknak, ajánlva egyes veszélytelen övezetek létesítését. A javaslat az 1938-as megállapodáson alapul, amelyet alkalmasnak találtak nagy számu nem hadviselő személy léteinek és főleg a gyermekek megmentésére.

A körülmények különleges súlyosságára való tekintettel a bizottság legutóbbi kérte az államokat, hogy kíséreljék meg ez irányban nagyobb erőfeszítést, amig még nem egészen késő. A bizottság bizton reméli, hogy ez a fellívít nem marad visszhang nélkül.

A Vörös-Kereszt nemzetközi bizottsága úgy véli, hogy ezzel hozzájárulna magának a genfi egyezmény elvéne fenntartásához. Ez az egyezmény egyik alapköve az emberi polgárosságnak, amelyet minden körülmények között meg kell menteni.

Legújabb

Megalakult az új japán kormány

Tokió. (Rador). A DNB jelenti: Kuniari Kosi tábornok, új japán miniszterelnök szövívője, Sajtó kijelentette, hogy az új japán kormány névjegyzékét szombaton terjesztették a császár elé, megerősítés végett. A szövívő még kijelentette, hogy az új kormány megalakulása nem jelent semmi változást Japán politikájában vagy a hadvezetésben, mert a japán nép megingathatatlan elhatározása, hogy ezt a háborút folytassa, ha szükséges akkor egészen a halálig is, — jelenti a DNB Tokióból.

szégyent hoz az emberiség elemi köve teiményeire és borzalmas veszélyt jelent a polgári lakosság számára, a Vörös Kereszt nemzetközi bizottsága újabb kezdzelfogható javaslatokat tett a hadviselő államoknak, ajánlva egyes veszélytelen övezetek létesítését. A javaslat az 1938-as megállapodáson alapul, amelyet alkalmasnak találtak nagy számu nem hadviselő személy léteinek és főleg a gyermekek megmentésére.

szébb, vadregényes vidéke, a Hardanger kerül celluloid szalagra a maga gyönyörű fjordjával, amelyet annyi költő énekelt meg és festő örökítette meg.

A MÜNCHENI Városi Könyvtárnak nemrégiben sikerült megszereznie a legjelentősebb grafikák munkát, amelyet valaha is alkotott. A müncheni Schmidt-vállalat kiadásában jelent meg ez a nagyszabású, 1600 táblából álló kiadvány. Összeállítója Max Geisberg, aki

Európának szinte valamennyi képzőművészeti muzeumát és könyvtárát felkutatja, hogy azoknak nevezetesebb mesterműveit lefényképezze. A gyűjtemény faksimiljei teljes méretben közlik az eredeti alkotásokat. A nagyszerű sorozatban többek között olyan mesterek is szerepelnek, mint Dürer, Altdorfer, Hans Baldung, Sebald Beham, Lucas Cranach, Burgkmair stb.

Az első magyar szociológus

A magyar szellemtörténetnek valóságosan „mostohagyermekéi” közül való Berzeviczy Gergely. Alakja és életműve elmosódottan rejtőzik kevesek tudataiban, jelentősége és szerepe pedig kideríthetetlenül lappang. Illó háttér, hogy feljegyzi az első magyar szociológust, aki a XVIII. és XIX. század fordulójának méltatlanul elmellőzött „hőse”. Hőse olyan értelemben, hogy az uttorök tragikus magárahagyatottságával először hajlított a társadalmi mélyrétegek fölé és valamennyi módszeres szociológusunkat és társadalombölcseletünket megelőzve, először tudósított látomásairól...

Berzeviczy Gergely 1763 június 15-én született Lomnicon. A nyitesszű nemesi család tanulmányait tineményes gyorsasággal végezte, 1783-ban már kész ügyvéd. Mint „közigazgatási gyakorolnok” beutazza az egész országot. 1784-ben alkalmá nyílik arra, hogy ifjú báró Podmaniczky Györggyel utnak induljon a megejtően hivatott Nyugateurópa hároméves végiglátogatására. Tanulmányútjának tapasztalatait „Magyarország kereskedelméről és iparáról” című könyvecskéjébe rögzíti, közben „A világkereskedelméről” értekezik és 1804-re elkészül főművével, a nevével fenntartó paraszt-tanulmányával a „De conditione et indole rusticorum”-mal is.

Más munkáiban értelmi fölénytel és „hideg” módszerességgel közelített tárgyaihoz, de most sorajt át-meg átjárja egy fékezett szenvedély forrósága és az emberismeretnek az ösztönös tájékozódása, amely nem táplálkozhatott a kor emberbaráti szolamájából, mert azoknál mélyebbről fakadt. „A paraszt állapotáról és természetéről” fejtegetésén átsüvölt az akkori parasztság tényleges állapotának szemléletén jámadt megütközés és ugyanakkor átvezetül rajta a távolabbi jövőbe helyezett reménykedés

is. Azt az intelmet sugározza, hogy a paraszt emberi mivoltát és emberi rangját kell mindenekelőtt megbecsülni; meg kell ismerni lelkiületét, akarati igényeit, másként az adott gazdasági és termelési rend ugyanis megfeneklik. Négy fejezetre oszló paraszt-tanulmányában Berzeviczy előbb jog- és művelődéstörténeti vázlatot ad a hübriség kialakulásáról, azután a közgazdaságra valló aggályos részletezéssel igazolja azt a nem egyszer ismételté tételét, miszerint „a paraszt által viselendő teher nem könnyű és sorsa kevéssé derült”. A paraszti életközösség és éleegyüttes következményeit is messzjre-mutató módon összegezi, végül könyve zárófejezetében ezt hangoztatja egyre erősödő nyomatékkal: „A paraszt nyomorult, arra több terhet rakni nem lehet”.

Életművének e futólagos ismertetése nyomán jegyezzük meg, hogy Berzeviczy Gergely jelentőségét kora nem méltányolhatta. Kiterjedt baráti köréből akadtak többen, akik tudták róla, hogy európai műveltségű közgazdász, aki ugyan sosem rugaszkodott el a valóságok talajától, mégsem valósulhatott meg egyetlen jéréve sem.

Kazinczy széphalmi „elefántcsontoronyából” 1810 július 23-án ezeket írta Berzeviczy Gergelynek: „Aldás minden szavadra, melyet a misera plebs szánsában nem ért, vagy nem tudja, mint mond, vagy barbárus...” Hányan nem tudják, mit mondanak, amikor a közelgő reformkor hajnalán megtagadják a magyar parasztságot, e foghatatlan nemzeti erő legelemibb életjogát? A mi szemléletünkben Berzeviczy Gergely személye és műve áttűzesült vallomás abban a százados vitában, amely parasztságunkról, azaz a nemzeti közösség sorsáról folyik.

TARNOK LASZLÓ

Julius 24. hétfő
R. kat.: Kinga
Prot.: Krisztina
Ortod.: Krisztina

HIREK

Napkelte: 4.27 ó.
Napny.: 19.45 ó.
Holdkelte: 8.23 ó.
Holdny.: 22.00 ó.

Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 50-78. — Kiadóhivatal: Timișoara I., Piața Brătianu 3, távbeszélő 28-10. — Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, eimzalaggal küldve vidékre, postán egy hónapra 154 lej. Videki előfizetők, ha nem csekken fizetik az előfizetési díjat, az 20 lejtel nagyból a bélyegdíjért kiált. Postatakarékpénztári (OEO) csekk száma 85 628. — Kéziratokat nem örlünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetések Metianu-utca 6, hirdetések Băneșcu-utca 4, szám alatt, Teclama irodában. Távbeszélő: 17-11.

Vasárnapi szó

A finn Tudományos Akadémia elhatározta, hogy a még 1913-ban az Északi sarkköről északra jekvő Sodankylä-ben épített geozizikai obszervatóriummal kapcsolatban csillagvizsgáló állomást létesít. A világhírű obszervatórium hamarosan a legcsodálatosabb eredményeket jelenti majd, melyeket csillagvizsgálója a távoli és eddig nem sejtett világok titkaiból fog a kíváncsi világ elé tárni.

Igen, a csillagokba fogunk látni ott messze a sarkkörön. Nem sejtett világok titkai tárulnak fel, csodák, messi és hívős látomások revelációi.

Ablakomban állok. Szinte arcomba csap az a nagy zöld lobogó, melyet a nyári szél lenget. Káprázat a fény és káprázat a zöld s mellette a többi ru-gyogó szín.

Emlékszem arra a tavaszi éjszakára, amikor mindezt a csodát mintegy titkos varázslatra kiujongta a fa, kilelk esedte a föld.

Egyetlen éjszaka sok minden történetik...

Felrobbantathatják a sztaniszlavi vaduktot, bombatalát érheti a Kölni-dómot, elpusztulhat a Rodin-muzeum s egyetlen éjszaka tavasz szakadhat a földre, egyetlen éjszaka aranyos szint kap a buzakalász.

A Szentlélek Isten inonálását hallom, a Nagy Kezdet van minden elején. Ó vigyáz a rügyekre, Ó indítja el a nedvet, Ó varázsol leveleket, Ó igazítja el a buza csirájának az utját. Igen, a kezdé shez kétségtelenül Ó kell. S egyszer meg fogjuk tanulni, hogy a Véghez is Ó kell.

Szinte szállnak a fák a nagy zöld levelekkel. Örvénylő zugás támad mögöttük és az örvény tele van kábitó illattal. És a levelekben keringő nedvek, ó csodálatos alchimia, milyen dusak és ter mékenyek...

Szinte azt szeretném kiáltani: embe rek, ne az északi sarkkör jeges világába építsetek csillagvizsgálót, ne a messi vak ég titkai érdekeljenek, lassútok meg, a mindennapi csodákat magatok körül.

Ezt a levelet, ezt a buzakalászt, melyet a szél, meg a nap, meg a föld együtt áldomd meg és a Szentlélek, a „digitus paterne dexterne”, a Teremtőisten remeklő jobbja alkotott és formált. Nézzétek és ámuljatok. Mert az élet nem nagy vigalom sehol, ahogy a költő sóhajta, de ámulni lehet rajta.

Ne csillagot vizsgáljatok, távoli világok titkát kutatva: egymás szívébe né-zetek.

Ha azt megtaláljátok, megtaláltátok az eget, mely bennünk van.

Bennünk minden titkával, fényével és csillagjával.

A benne lakó Istennek együtt!...

(p. s.)

— **MARTON ARON PÜSPÖK HUSZ-ÉVES PAPI JUBILEUMA.** Márton Aron püspök, az albauljai-gyulafehérvári római katolikus egyházmegye főpáspirtora a napokban ülte meg, a legnagyobb csendben, pappászentelesének huszadik évfordulóját. A jubileum alkalmából papjai és hívei nagy számban ke-resték fel jókívánataikkal az egyháztól, akinek személyében a délerdélyi magyarság egyik legkiválóbb szellemi vezetőjét és leghűségesebb népnevelőjét tiszteli és becsüli.

— A kiadóhivatal üzeni. Balint-Bá-linéről egyik előfizetőnk július 14-én csekken beküldött címünkre, előfizetés fejében 570 lej. A csekkre nem írta rá a nevet. Kérjük, postafordultával közölje nevét a kiadóhivatallal, hogy az összeget számlájára irhassuk.

— **Boróndó lopott a bombatámadás idején.** Timișoara-Temesvárot a július 3-ai regitámadás alkalmával Leta Stefan 39 éves marmarosmegyei származású férfi egy boróndót lopott, amelyben különböző holmi volt. Letat a rendőrség elfogta és a hadbírósnak adta át. A borónd gazdáját még nem állapították meg.

— **Ervényes élelmiszergyegyek.** A timișoara-temesvári közlemezési hivatal közli, hogy a július 24-én kezdődő héten husra a 40. számú kukoricaiszt-jegy, felvagytra a 44. számú kukoricaiszt-jegy érvényes. A július hónapra esedékes 300 gramm zsir a 25. számú „diverse” jelzésű jegy, 1 kilogramm befőzési cukor a 7. számú cukor-jegy, rizs (három hónapi adag) gyermekek részére 6 éves korig és betegek részére a 3. számú (500 gramm) és a 4. számú (1 kilogramm) „diverse” jelzésű jegy, 250 gramm szapan a 2. számú szapanjegy ellenében vásárolható. Kenyérre, kétheti időtartamra a 339-345. számú kenyérjegy érvényes, minden egyes jegyre 600 grammot számítva.

— **Juttassunk gyümölcsöt és főzelékkéfé a gyermekotthonoknak.** Gyümölcsésrés ide jén, amikor gazdag termés hoznak a gyü-mölcsfák, a gyermekotthonok vezetősége kérelemmel fordulnak a jószívü emberekhez. Gondoljunk a gyermekotthonok kislakóira. Juttassunk minél több gyümölcsöt a gyermekeknek. Gyümölcsöt és friss főze-lékkéféket kérnek a gyermekotthonok vezetői és biznak benne, hogy kérimük visszhangra talál. A gyümölcs és főzelékkéfé a timișoarai-temesvári Dr. Kakuk-otthonnak a kardosfeleji és a fratellai-ujkissodai gyermekotthonnak juttatják.

— **Bonyolult lopás.** (Saj. tud.) A Brasov-Brassót ért egyik légitámadás után Buda Gheorghé, a Metrom-gyár munkása lakását kifosztva találta. Néhány nap mulva felesége egyik eltűnt bluzát egy Metrom-gyári munkásnő látta viszont. Kérdésére a munkásnő kijelentette, hogy a bluz Andreica Iuliana Astra-gyári munkásnőtől kapta. Andreica Iuliana viszont azt mondotta, hogy ő hozzá a bluz Marchis Victor fialj-embertől került. Marchisnál házkutatást tartottak s ennek során Buda eltűnt holmijának javarészt megtalálták. Marchist átadták a hadbírósnak.

(*) **Házasság.** Szabadkai Csöpike (Fojz) és Baranyi Béla (Timișoara-Temesvár) június 8-án házasságot kötött.

(*) **Halálozások.** Skuteczky Miksa dr. ügyvéd 70 éves korában Timișoara-Temesvárott július 21-én, pénteken elhunyt. Temetése július 23-án, vasárnap délután 5 órakor lesz a józsefvárosi temető Főgerkápólnájából. — Öv. Klein Eugenia születtési nevén Kutjn, hosszú szenvedés után július 22-én, szombaton elhunyt. Temetése július 23-án, vasárnap délután 6 órakor megy végbe a belvárosi temetőben. Haláláig leánya, dr. Sas Ernőné, veje és családja gyászolja. — Öv. Kohn Lajosné (Ródna) július 21-én, hosszú szenvedés után 75 éves korában Aradon elhunyt. Temetése július 23-án, vasárnap délután 6 órakor lesz a aradi régi temetőben.

Magyar szivvel

A magyar bombakárosultak javára

a Magyar Népközösség timișoarai-temesvári tagozatához a következő adományok érkeztek: a jurda-tordamegyei tagozat 36.240, P. A. 3000, Cs. M. 500, Dr. Chernolatz Aurelné 2000, Mörizc 500, Zsef 500, P. V. 200, Z. Györgyné Szent Antal nevében 2000, a caransebesi-karansebesi tagozat 11.000, P. O. 1000, az oravítai-oravicabányai tagozat 4.400, B. J. és Sch. J. 1000, A. S. 10.000, P. J. 10.000, B. Gy. 4000 lej és ruhaneműt küldött a magyar bombakárosultak javára.

A Magyar Népközösség aradi irodájában a következők adták át adományukat: Benke Dezső 1000, M. Szent Antal nevében 5000, Szikora János, Lacika emlékére 3000, O. E-né 2000, Horváth Vilma 1000, Id. Horváth Ferenc 500, Ifj. Horváth Ferenc 1000, Ordelt László 1000, Koma Nándor 150, Páll Márta 200,

Téglási Etelka 200, özv. Szigeti Béláné 1000, Liszka Pali 3000, Sohlmann Márton 3000, Kovács Konstancá 3000, G. S. 3000, Faludy Károly 1000, D. J. 1000, Szabados Árpád 5000 és Ruitkay László 1000 lej.

A Déli Hírlap kiadóhivatalába újabban a következő adományok érkeztek: Kovács Julia 500, Kjs Imre 1000, Földi Mátyás 1000, az erzsébetvárosi Missió 3000, az erzsébetvárosi gyermekkönyha 3000, Dr. Spangler Honoria 1500, özv. Szöllösi Imréné 300, Vitye Károly 5000 és (:) jri tiszteltétáját, 3000 lej, D. M. Kaszap István tiszteletére 1000 lej adott át bombasújtottjainknak.

P. József a Dr. Kakuk-, a Szent Erzsébet- és a fratellai-ujkissodai gyermekotthon részére külön-külön 1000, összesen 3000 lej adományozott.

Rendszeres futáridítés

Bucureștibe és Timișoara-ra

Érdeklődések: a Reclama hirdetési irodában Arad, Empiescu-utca 4. Bej. szám 67/1942.

Azonnali belépésre alkalmas tűző és belső cipőrészeket szabó nőket vagy férfit

jó fizetéssel KARRES. Fabrica de Piele S. A. Medias, Sectia de incaltaminte.

SPORT

RENKIVÜL ÉRDEKES KÜZDELMEKET IGÉR A MAI ÖKÖLVÍVÓVIADAL

A Rapid-pályán ma, vasárnap délután 5 órakor megtartandó ökölvívóviadal műsora, mint az a tegnapi között párok összeállításából is látható volt, jó sportot és heves összecsapásokat ígér. A Jiul, valamint a Miniurul öklözőinek szereplése a Chinezul-CAMT és CFR legjobbjaival szemben, ugyancsak nagy vonzerővel bír és így, a Vörös Kereszt javára rendezett viadal, alighanem teljes sikert hoz majd.

Az aradi római katolikus elemi iskola igazgatósága felszólítja Aradon maradt növendékeit, hogy július 24-én, hétfőn délután 7 órakor jelenjenek meg a római katolikus főgimnáziumban.

Hivatalos órák az aradi közpórházban. (Saj. tud.) Az aradi közpórházban az ingyenes orvosi vizsgálatot naponta délután 3—5 óra között tartják. A kórház Pasteur-intézete Pancota-Pankotán van.

Aradon a háztulajdonosoknak kell jelentkezniük a vízszámláért. (Saj. tud.) Az aradi városi művek igazgatósága felszólította az aradi háztulajdonosokat és házigondnokokat, hogy a Mucius Scaevola-utca, 9. szám alatt lévő irodában vegyék át a víz-és csatorna-díj számláját és ott egyenlítsék ki. Ezt az intézkedést az tette szükségessé, hogy nagyon sok háztulajdonos vidékre költözött és a városi művek emberei hiába keresik az illetőket régi lakásukban, mert ott csak átmenetileg tartózkodnak.

Házasság. Mészáros Irmska és Depold József július 23-án, vasárnap délután fél 4 órakor tartja esküvőjét az aradi református templomban.

Malmosok figyelmébe!

Darálókővek készen és rendelésre. Hámozókőnyek javítása és újratétele helyszínen is. Békebeli anyag, mérsekeif árak. Rizshántoló kővek, csiszolóhengerek öntése. **Gombár, Arad, Mihai Viteazul-ter, Bej. szám 11085-1943.**

Fehérnemű beszolgáltatására köteleles az ország minden nagykoru lakosa

Bucaresti. A hivatalos lapban megjelent rendeletörvény az ország valamennyi nagykoru lakóját, valamint a textilvállalatokat arra kötelezi, hogy fehérnemű adományukkal a hadsereg felszereléséhez hozzájáruljanak.

KIK MENTESEK A BESZÖLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG ALÖL

A fehérnemű beszolgáltatásának kötelezettsége nem vonatkozik a.) nőkre, b.) a valamelyik hadműveleti egységnél 1944 március 1. után mozgósított személyekre, kivéve a tisztteket és a hadsereg polgári tisztviselőit akik nem a hadműveleti erők keretében teljesítenek szolgálatot. c.) a hadirokkantakra és kiskorú hadiárvákra, d.) azokra a falusi mezőgazdákra, akiknek legfeljebb 3 hektár földje van, e.) azokra a városban lakó férfiakra, akiknek adóköteles évi jövedelme az 50.000 lej nem haladja meg, f.) azokra a falusi nők férfiakra, akiknek legalább 4 kiskorú gyermeke és 2 hektárnál kisebb földje van, g.) azokra a városban lakó köz- és magánnyugdíjasokra, akiknek havi tiszta fizetése (nyugdíja) 10.000 lejen alól, illetve falun a 7000 lejen alól van, i.) azokra a besszárabiai, bukovinai és moldvai menekültekre, akik ezt a jellegű igazolást tudják s azokételes évi jövedelmük a 100.000 lejt nem haladja meg, j.) azokra az ingatlan-tulajdonosokra, akiknek ingatlan a bombázás következtében részben vagy egészen elpusztult és e tényt szabályszerű kárvalótsági iappal (fisa de sinistrat) igazolják, kivéve a két vagy több ingatlan van az illető személynek és csak egy szenvedett bombakárt, k.) a külföldi diplomáciai testület tagjaira.

A HOZZÁJÁRULÁS MÉRVE

a.) A köz- és magántisztviselők, valamint a köz- és magánnyugdíjasok függetlenül a fizetés, illetve nyugdíj összegétől, továbbá a városban és falun lakó férfiak 50.000 lejt meg nem haladó havi jövedelem

mel 1 inget, 1 rövid- vagy hosszú alsónadrágot és 1 pár gya pu vagy pamut harisnyát kötelesek beszolgáltatni.

b.) A városban és falun lakó azok a férfiak, akiknek havi jövedelme 50.000 és 500.000 lej között van, továbbá azok a köz- és magántisztviselők, köz- és magánnyugdíjasok, akik fizetésükön (nyugdíjukon) kívül havi 100.000 lejen alól lévő jövedelemmel rendelkeznek a felsorolt fehérneműkből kettőt-kettőt szolgáltatnak be.

c.) A városban és falun lakó azok a férfiak, akiknek havi jövedelme 100.000 lejen felül van, valamint azok a köz- és magántisztviselők, köz- és magánnyugdíjasok, akik fizetésükön (nyugdíjukon) kívül havi 100.000 lejt meghaladó jövedelemmel rendelkeznek. Három rend fehérneműt és két lepedőt adományoznak.

d.) Azok a textilvállalatok, amelyek bármilyen formában pamut vagy celofibra feldolgozásával foglalkoznak, 1943 január 1. és december 31. között való termelésük 1 százalékát adják akár fonalban, akár vászonban.

A beszolgáltatás mérvét illetően a zsidókra nézve úgy intézkedtek, hogy havi 50.000 lej jövedelemig két rend fehérneműt 50.000 és 100.000 lej között négy rendet, 100.000 lejen felül pedig hat rendet és két lepedőt kötelesek adni. A zsidók közül a mentesség csak a nőkre és hadirokkantakra vonatkozik.

A fehérnemű beszolgáltatása augusztus 10-én kezdődik és október 1-én fejeződik be. Aki a határidőig a beszolgáltatási kötelezettségnek nem tesznek eleget, nevüket közlik az újságokban és minden rend fehérnemű után 20.000 bírságot kell fizetniük. A zsidók részére a bírság 40.000 lej.

A közhatalóságok és intézmények 1945 április 1-ig semmiféle iratot nem állítanak ki, semmiféle kérvényt nem iktatnak és semmiféle összeget nem fizetnek ha az illető személy nem igazolja, hogy a fehérnemű beszolgáltatási kötelezettségnek eleget tett.

Egy riasztott polgár lejegyzéseiből

III.

Minden riasztást komolyan kell venni. Erről folyik az eszmecsere a második ejtszaka legi riadó alatt, miután az első riadó iaején meghánytuk-vetettük már a viág folyását s mellesleg elünnödtünk azon, mily gyorsan repül az idő. Pedantériájáról ismert barátunk kezdettől fogva egyegy ceruzavonással jelezte a fedezék ajtaján, hányadszor jövünk le az övöhelyre.

Megszámoltuk. Szászgyi vonás. — A jubilálásról megjeledkeztünk, — mondja valaki fanyarul.

Szászgyi riadó, — csaknem ugyanannyi zavaró berepülés, közben két bombatámadás. Eszünkbe sem jut most bosszankodni a tulzott óvatosság, az aggályosság miatt, mint tettük még kora tavasszal, a tizedik, huszadik riadó idején s tették egyesek később is, amíg az első bombák nem robbantak. Van, aki azóta minden ejtszakai repülőgépzugásra felvezzen, sebtiben felöltözik és siet ki az udvarra, hallgatódzni, figyelni...

— Az a „pechünk” — mondja — hogy ez a „Titobusz-járát” pontosan a mi vidékünk felett halad át és sohasem lehet tudni, nem mesterkednek-e valaminek, vagy nem jön-e egjedjüleg másfelől támadás... Hiszen akkor ejtszaka is... emlékszenek rá... amikor az angol bombavetők jöttek... A szirénák üvöltésére a feleségem riadt fel hamarabb. „Megint fujnak!” — ijedezett az asszony. En a másik oldalra fordulva, jélálmosan motyogtam: „Ez csak a Titobusz... Maradj nyugodtan, fiucsám!” Fel se keltünk, a redőnyöket sem huzztuk fel s így nem láthatuk a rakétákat... Csak az első dörrenések után ugrottam fel... De hamar lent voltam az övöhelyen!...

— Igen... meztelb, hátöingben! — emlékezzünk kórusban. (—r)

Ujságkihordót,

férfit vagy nőt, alkalmaz a Déli Hirlap Aradon, az állomás környékére. Jelentkezés a Metjanu-utca, 6. szám alatt,

Apróhirdetések

HÁZVEZETÖNÖT azonnal alkalmazok. Cim Reclamában, Arad, Eminescu-utca 4. (2210) * **FERFIRUHA**, új, sötétszürke, középtermetre illő és új, kettőstálpu, 23-as bakancs, eladó. Arad, Take Ionescu-utca, 4. I. em., 5. (2211) * **IDŐSEBB** polnárt keresek, aki ért önműködő (automatikus) mólomhoz, Wagner-malom, Aradul-nou. (2212) * **FÜSZERSZAKMÁBAN** jártas és ismert helyi ügynököket, valamint utazókat alkalmazok Erdély területére. Ajánlatokat „Jutalék” jelgére a Reclamába, Arad, Eminescu-utca, 4. (2213) * **BELVÁROSI** emeletes ház, kettőszobás, parkettás, fűrdőszobás, kertes, eladó. Érdeklődni Dr. Bedőnél, Arad, Fabriciej-utca, 24. (2214) * **ANGORA** nyulak ketreccel együtt eladó. Cim a Reclamában, Arad, Eminescu-utca 4. (2215) * **TÖMÖR** kerékpárgumi venniék. Felszerelését külön díjazom. Arad, Victorjei-ut. 34. (2201) * **HET-HÁROM** szobás, fűrdőszobás lámpást keresek, Zinner órás, Arad, Metjanu-utca, 1. (2202) * **ELVESZETT** Gall Magdalena személyazonosságát igazolványa. Megtalálót kérem, adja át Arad, Eminescu-utca, 38. (2203) * **ANGORA**

nyulször fonását vállalom. Arad, Episcopul Ciorogariu-utca, 15., balra. (2204) * **KÉPZETI**, egyedülálló középkorú urinő házvezetőnőnek menne magános személyhez, esetleg gyermek mellé anyahelyettesnek. Vidékre is megy. Cimeket Reclamába, Arad, Eminescu-utca, 4. (2205) * **HÁZMESTERPART** azonnal alkalmaznak. Az asszonynak szobák takarításáért jól fizetnek. Arad, General Bethelot-utca, 8. A színházal szemben. (2206) * **TIZENÖT** otlott, herélt tisztafajta mangalica, féléköverek, bevonulás miatt eladó. Cim a Reclamában, Arad, Eminescu-utca, 4. (2207) * **600 GYERTYAFÉNYŰ**, „Petrolux” gázlámpa és Central Bob bin-féle varrogép eladó Müller, Arad, Romanilor-ut. 12. (2208) * **NŐI** fodrászüzlet, kjtűnő üzlet, kórtűti, eladó. Cim a Reclamában, Arad, Eminescu-utca, 4. (2209) * **ELADÓ**: 6 hengeres, gyárilag kijavított, petróleumos motor, 80 Hp. Ára: 650.000 lej. Teljes vashenger, praforogómag-alaj gyártásához aljg használt: 150.000 lej, Dinamó 5 Hp. 65.000 lej, Sörfejtő gép 2-ös, alig használt 45.000 lej. Réz söröspolb. Mozigép, néma, 45.000 lej, új lencsével, 35 méter hosszú vastag kenderkötél, 2 darab Meteor-kályha azbeszt betéttel. 180. számú. Coroin Alexandru, „Mozaicul” Vascau. (862) * **VENNÉNEK** jóállapotú kerék-

párt, „Ilo” motorral felszereltet. Arad, Capitan Ignat-utca, 9. (869) * **TÖMÖR** nagy könyv- és iratszékreny és egy ruhaszékreny, mind a kettő kitűnő állapotban, elkötözés miatt olcsón eladó. Arad, Doamna Balasa-utca, 149. * **AZONNALI** belépésre keres (tűző- és richtelőket) vagy férfit jó fizetéssel. **KARRES FABRICA DE PIELE** S. A. **MEDIAS** Sectia de incaltaminte. (3904) * **HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG**, Arad, Carolkörút, 17, távbeszélő: 16-95, 8.500.000: fűrdőhelyen újépítésű teljes kényelmi 1yolcszobás, — 6.000.000: étbolbas jól termő szőlő Gyorok mellett. — 4.800.000: Timisoaratól 40 kilométerre nyolevanholdas földbirtok, 4.600.000: Arad mellett tizennyolc holdas elsőrendű szántóföld, felszereléssel, terméssel. — 4.500.000: Hegyaljai hétholdas szőlőbirtok, épületekkel, felszereléssel. — 2.500.000: háromszobás hegyaljai villa szőlőkerfelle. — 1.300.000: háromholdas szőlő, házsal. — 850.000: Főtér mellett villatelek. — Bejegyzési szám 293/1937. (871) **KOVACS**-segédet állandó munkára keresek, Timisoara, II., B. Dochia-utca, 10. Rehling, Bej. sz. 1632/942. (3913) * **AZONNALI** belépésre keresnek tűző és felső cipőrészeket szabó nőt vagy férfit jó fizetéssel, **KARRES**, Fabrica

de Pjele S. A. **MEDIAS**, Sectia de incaltaminte. (3904) * **ELADÓK** középtermetre való öltönyök. Timisoara, IV., Cameliu-utca, 70. Kovácsné. (3905) * **JÓ ÁLLAPOTBAN** lévő dzesszharmonikát, 80 basszusot, keresek megvételre. Bemutatható 1—5-ig. Timisoara, II., Laptarilor-utca, 8. (3906) * **BEFOGADÓK** egy-két, bombázás miatt hájléktalan személyt. Timisoara, III., Eneas-utca, 34. (3907) * **KÉZ-ÉS LÁB-ÁPOLÁS** házban ölesön végzek. Érdeklődni Timisoaran, 13-59 sz. távbeszélőn. (3908) * **TAKARITÖNÖT**, aki a bászági három nyelvben kifogástalan, és kifutó-fiut azonnal felfogad a Hotel Panzion Central. Timisoara. (3909) * **SZAKSZERÜ** villany-és rádió-szerelést és javítást házban olcsón és szakszerűen vállallok. Távb.: 13-59. (3910) * **ELADÓ** elkötözés miatt újfajta gyermek-sportkosci, Timisoara, IV., B. Deleanu-utca, 33. sz. (3911) * **MEGVÉTELRE** keresek kifo gástan, féregtelen kererövet. Ajánlatokat „Djvan” jelgére a kiadóba kérek (3912) * **LEGOLCSÖBBAN** vállallok paplan-és kárpitos munkát. Szecsdieski Ferenc, Timisoara, II., Laptarilor-utca 18. sz. (3914) * **ÉNEKES KANARIK** 4+1 Kapsz-rádió régi hegedűk, bicikl belsei gumija, lemezek eladó. Timisoara III., Rusu Sirianu-utca, 70. (3915)

CAPITOL -mozgó, Arad. Távb. 3-222. Előadás 3, 5, 7 és 9-kor

DON QUIJOTE
az ifjuság várva várt filmje. Cervantes világhírű regénye. SALJAPINNAL, a világ legnagyobb énekésével.

FORUM -mozgó, Arad. Távb. 30-11. Előadás 3, 5, 7 és 9-kor

Ma az utóbbi évek legkitűnőbb filmje,
A láthatatlan bilincsek
ALIDA VALLI-val

ROYAL -mozgó, Arad. Távb. 19-33. Előadás 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma,
A cirkusz királya
2 órai falenzetű kacagás. Clara Calamai és Mavucio de Ancora.

ARO -mozgó, Arad. Távb. 24-45. Előadás 3, 5, 7, 9-kor

Ma és mindennap
FERDINAND MARIAN mint légtonász a
TONELLI
c. minden idők legjobb cirkuszfilmjében.

nyomatott: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană” Timisoara I, Bulv. Regele Mihai I, Nr. 4, inmatr. su 5 Nr. 52/1488/943 la Reg. Of. C. Timisoara Tiparita la 22 Iulie 1944